

LAINGSBURG MUNISIPALITEIT

BATEBESTUURSBELEID

Raadsbesluit: 12 April 2023

INHOUDSOPGAWE

	Page
DEEL 1 : Definisie van 'n vaste bate	4
DEEL 2 : Rol van Munisipale Bestuurder	4
DEEL 3 : Rol van die Hoof Finansiële Beampte	4
DEEL 4 : Formaat van die bateregister	5
DEEL 5 : Klassifikasie van bates	6
DEEL 6 : Beleggingseeindom	7
DEEL 7 : Vaste bates behandel as voorraad	8
DEEL 8 : Erkenning van erfenisbates	8
DEEL 9 : Erkenning van geskenkte bates	9
DEEL 10 : Bewaring van bates	9
DEEL 11 : Identifisering van bates	9
DEEL 12 : Prosedure in geval van verlies, diefstal, beskadiging of benadeling van bates	10
DEEL 13 : Kapitaliserings-kriteria : Wesenlike waarde	10
DEEL 14 : Kapitaliserings-kriteria : Ontasbare items	11
DEEL 15 : Kapitaliserings-kriteria : Herstel, onderhoud en ander bestedings	11
DEEL 16 : Onderhoudsplanne	11
DEEL 17 : Uitgestelde onderhoud	12
DEEL 18 : Algemene onderhoud van bates	12
DEEL 19 : Waardevermindering van bates	13
DEEL 20 : Waardeverminderingskoers	14
DEEL 21 : Waardeverminderingsmetode	14
DEEL 22 : Wysiging van lewensduur en vermindering in die lewensduur van bates	14

DEEL 23	:	Alternatiewe metodes van waardevermindering in spesifieke gevalle	15
DEEL 24	:	Skep van nie-verdeel Reserwes	16
DEEL 25	:	Dra waardes van bates	17
DEEL 26	:	Herwaardasie van bates	17
DEEL 27	:	Verifiëring van bates	18
DEEL 28	:	Vervreemding van bates	19
DEEL 29	:	Ander afskryf van bates	20
DEEL 30	:	Norme vir vervanging	21
DEEL 31	:	Versekering van bates	21
DEEL 32	:	Biologiese bates	22
DEEL 33	:	Bylae: Parafrase van Artikel 14 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 (Nr. 56 van 2003)	23
		Bylae A: Lewensduurte van bates	

DEEL 1: DEFINISIE VAN 'N VASTE BATE

'n Vaste bate is in GAMAP 17 omskryf as 'n tasbare item van eiendom, masjinerie of toebehore gehou deur 'n munisipaliteit vir gebruik in die produksie of voorsiening van goedere of diens, vir verhuur aan ander, of vir administratiewe doeleindes, en wat veronderstel is om gebruik te word gedurende meer as een verslaggewende tydperke (boekjaar).

'n Vaste bate is dus 'n bate, beweeglik of onbeweeglik, onder die beheer van die munisipaliteit, en waarvan die munisipaliteit redelikerwys verwag om ekonomiese voordele te bekom, of redelikerwys verwag om te gebruik in dienslewering, oor 'n tydperk wat oor meer as een boekjaar strek.

Om as 'n bate erken te word, moet 'n bate ook aan die kriteria waarna in Dele 13, 14 en 15 verwys word, voldoen.

'n Bate gehou onder 'n finansiële huurooreenkoms, moet aanvaar word as 'n bate, aangesien die munisipaliteit beheer oor sodanige bate hou, hoewel hy nie die bate besit nie.

DEEL 2: ROL VAN MUNISIPALE BESTUURDER

As rekenpligtige beampte van die munisipaliteit, is die munisipale bestuurder die hoof bewaarder van al die munisipaliteit se vaste bates, en is hy verantwoordelik om te verseker dat die batebestuursbeleid nougeset toegepas en nagekom word.

DEEL 3: ROL VAN DIE HOOF FINANSIËLE BEAMPTTE

Die hoof finansiële beampte is verantwoordelik vir die bateregister van die munisipaliteit, en moet hy verseker dat 'n volledige, akkurate en op-datum gerekenariseerde bateregister onderhou word.

Geen veranderinge, skrappings of byvoegings aan die bateregister moet aangebring word nie anders as deur die hoof finansiële beampte of deur 'n amptenaar wat onder skriftelike opdrag deur die hoof finansiële beampte daartoe gemagtig is.

DEEL 4: FORMAAT VAN DIE BATEREGISTER

Die bateregister moet gehou word in die formaat bepaal deur die hoof finansiële beampte; die formaat moet voldoen aan die vereistes van algemeen aanvaarde rekenpligtige praktyk (AARP) en algemeen aanvaarde munisipale rekenpligtige praktyk (GAMAP) en enige ander rekeningkundige vereistes wat voorgeskryf mag word.

Die bateregister moet die volgende inligting bevat:

- 'n beknopte maar betekenisvolle beskrywing van elke bate;
- die datum waarop die bate bekom of in gebruik geneem is;
- die ligging van die bate;
- die departement(e) of pos(te) waarin die bates gebruik sal word;
- die titel akte nommer, in die geval van onroerende eiendom;
- die standplaasnommer, in die geval van onroerende eiendom;
- waar van toepassing, die identiteitsnommer, soos bepaal in nakoming van Deel 11;
- die oorspronklike koste, of die herwaardeerde bedrag bepaal in nakoming van Deel 26, of 'n billike waarde indien geen koste beskikbaar is nie;
- die herwaardasiedatum van die vaste bates onderworpe aan herwaardering;
- die herwaardeerde waarde van sodanige bates;
- wie die herwaardering gedoen het;
- opgehoopte waardevermindering tot op datum;
- die waardeverminderingskoste van die huidige boekjaar;
- die lopende waarde van die eiendom;

- die metode en skaal van waardevermindering;
- die bron van finansiering;
- die huidige versekeringsreëlings;
- of die bate benodig is om basiese munisipale dienste te verrig;
- of die bate aangewend is om enige lening te beveilig, en – indien wel – die aard en tydsduur van sodanige sekuriteitsreëlings;
- die datum waarop die bate van die hand gesit is;
- die beskikkingsprys;
- die datum waarop die bate uit diens onttrek is indien nie van die hand gesit nie.

Alle hoofde van departemente in beheer van bates moet die hoof finansiële beampte onverwyld skriftelik voorsien van enige inligting benodig om die bateregister op te stel, en ook spoedig die hoof finansiële beampte skriftelik verwittig van enige wesenlike verandering wat ten opsigte van sodanige bate mag voorkom.

‘n Bate moet gekapitaliseer word, dit is, aangeteken in die vaste bateregister, sodra dit bekom is. Indien ‘n bate oor ‘n tydperk opgerig is, moet die bate aangeteken word as werk-invordering tot dit beskikbaar is vir gebruik, waarna die bate gekapitaliseer word.

‘n Bate moet in die bateregister aangeteken bly solank as wat dit fisies bestaan. Die feit dat ‘n bate ten volle gedepresieer is sal nie op sigself ‘n rede wees om die bate af te skryf nie.

DEEL 5: KLASSIFIKASIE VAN BATES

In nakoming van die vereistes van GAMAP 17 moet die hoof finansiële beampte verseker dat bates onder die volgende hoofde geklassifiseer word in die bateregister, en hoofde van departemente moet die hoof finansiële beampte skriftelik voorsien van sodanige inligting of bystand as wat nodig is om ‘n behoorlike klassifikasie op te stel:

EIENDOM, MASJINERIE EN TOERUSTING

- Grond (nie gehou as beleggingsbate)
- Infrastruktuur bates (bates wat deel uitmaak van 'n netwerk of soortgelyke bates)
- Gemeenskapsbates (hulpbronne wat bydra tot die algemene welsyn van die gemeenskap)
- Erfenis bates (kulturele betekenisvolle hulpbronne)
- Ander bates (gewone bedryfshulpbronne)

Die hoof finansiële beampte moet voldoen aan die klassifikasies aangedui in die Bylaag A oor die lewensduur van bates, en in die geval van 'n bate wat nie in die bylae verskyn nie moet die klassifikasie van toepassing op die naaste vergelykbare bate vir die betrokke bate toegepas word.

DEEL 6: BELEGGINGSEIENDOM

Rekenskap van beleggingsbates moet gegee word ooreenkomstig IAS 40 en moet nie as eiendom, masjinerie en toerusting geklassifiseer word vir die voorbereiding van die munisipaliteit se opgawe van toestand nie.

Beleggingsbates moet bestaan uit grond of geboue (of gedeeltes van geboue) of beide, gehou deur die munisipaliteit as eienaar of verhuurder onder 'n huurooreenkoms, om huurinkomste te verdien of vir kapitaalvermeerdering in waarde of beide.

Beleggingsbates moet aangeteken word in die bateregister op dieselfde wyse as onder vaste bates, maar in 'n aparte gedeelte van die bateregister wat vir hierdie doel gehou word.

Beleggingsbates moet nie gedepresieer word nie maar moet jaarliks gewaardeer word op balansstaat datum om 'n redelike (mark) waarde te

bepaal. Beleggingsbates moet aangeteken word in die balansstaat teen sodanige redelike waarde. Aanpassings aan die vorige jaar se aangetekende redelike waarde moet aangetoon word òf as wins (inkomste) òf as verliese (uitgawes) in die rekeningkundige rekords van die departement of die diens wat die betrokke bates beheer.

'n Bedrewe waardeerder moet deur die munisipaliteit aangestel word om sodanige waardering te onderneem.

Indien die raad besluit om 'n eiendom op te rig of te ontwikkel vir toekomstige gebruik as 'n beleggingseiendom, moet sodanige eiendom in alle opsigte beskou word as 'n gewone vaste bate totdat die bate gereed is vir die beoogde gebruik daarvan – waarna die bate as 'n beleggingsbate geklassifiseer moet word.

DEEL 7: VASTE BATES BEHANDEL AS VOORRAAD

Enige grond of geboue in besit van, of aangeskaf deur die munisipaliteit met die bedoeling om sodanige eiendom in die gewone loop van sake te verkoop, of enige grond of geboue in besit van of deur die munisipaliteit aangeskaf met die doel om sodanige eiendom te ontwikkel vir die doel om dit in die gewone loop van sake te verkoop, moet rekenskap daarvan gegee word as voorraad, en nie ingesluit word in hetsy eiendom, masjinerie en toerusting of beleggingseiendom in die munisipaliteit se verklaring van posisie nie.

Sodanige inventaris moet egter aangeteken word in die bateregister op dieselfde wyse as ander vaste bates, maar 'n afsonderlike afdeling van die bateregister moet vir hierdie doel gehou word.

DEEL 8: ERKENNING VAN ERFENISBATES

Indien geen oorspronklike kostes of redelike waardes beskikbaar is in die geval van een of meer of alle erfenisbates nie, kan die hoof finansiële beampte, indien dit die oortuiging is dat die bepaling van 'n redelike waarde

van die betrokke bates 'n moeisame of duur onderneming sal wees, sodanige bate of bates in die bateregister aanteken as 'n aanduiding van die betrokke koste of redelike waarde.

Die bestaan van sodanige erfenisbates moet vir balansstaattoeleindes openbaar gemaak word by wyse van 'n gepaste nota.

DEEL 9: ERKENNING VAN GESKENKTE BATES

Waar 'n vaste bate aan die munisipaliteit geskenk is, of 'n vaste bate aangeskaf is deur middel van 'n uitruiling van bates tussen die munisipaliteit en een of meer ander partye, moet die betrokke bate in die bateregister aangeteken word as die redelike waarde daarvan, soos bepaal deur die hoof finansiële beampte.

DEEL 10: BEWARING VAN BATES

Elke hoof van 'n departement is regstreeks verantwoordelik vir die fisiese bewaring van enige bate onder beheer of gebruik deur die betrokke departement.

In die uitoefening van hierdie verantwoordelikheid, moet elke hoof van 'n departement voldoen aan enige skriftelike voorskrifte uitgereik deur die munisipale bestuurder aan die betrokke departement, of algemeen aan alle departemente, ten opsigte van die beheer of bewaring van die munisipaliteit se bates.

DEEL 11: IDENTIFISERING VAN BATES

Die munisipale bestuurder moet verseker dat die munisipaliteit 'n vaste bate identifiseringstelsel onderhou wat bedryf moet word met behulp van sy gerekenariseerde bateregister.

Die identifiseringstelsel moet bepaal word deur die munisipale bestuurder, in oorlegpleging met die hoof finansiële beampte en ander hoofde van departemente, en moet voldoen aan alle regsgeldige voorskrifte, sowel as enige aanbevelings van die Ouditeur-Generaal soos aangedui in die auditverslag(ae) van die munisipaliteit, en waaromtrent beslis sal word binne die konteks van die munisipaliteit se begrotings en menslike hulpbronne.

Elke hoof van 'n departement moet verseker dat die bate identifiseringstelsel goedgekeur vir die munisipaliteit nougeset toegepas word ten opsigte van alle bates onder die beheer en gebruik deur die betrokke departement.

DEEL 12: PROSEDURE IN DIE GEVAL VAN VERLIES, DIEFSTAL, BESKADIGING OF BENADELING VAN BATES

Elke hoof van 'n departement moet verseker dat enige geval van verlies, diefstal, beskadiging, of wesenlike benadeling van enige bate onder die beheer of in gebruik deur die betrokke departement, spoedig skriftelik aan die hoof finansiële beampte gerapporteer word, aan die interne ouditeur, en – in gevalle van verdagte diefstal of kwaadwillige beskadiging – ook aan die Suid-Afrikaanse Polisie.

DEEL 13: KAPITALISERINGSKRITERIA – WESENLIKE WAARDE

Geen item met 'n aanvanklike koste of redelike waarde van minder as R5 000 (vyf duisend rand), of sodanige ander bedrag as wat die raad of die munisipaliteit op aanbeveling van die munisipale bestuurder van tyd tot tyd mag bepaal, moet as 'n bate erken word nie. Indien die koste of redelike waarde van die item laer is as hierdie gekapitaliseerde markwaarde, moet dit as 'n gewone bedryfsbesteding beskou word.

Elke hoof van 'n departement moet verseker dat enige item met 'n waarde hoër as R500 (vyf honderd rand) en met 'n beraamde nuttige lewe van meer as een jaar op 'n inventarisregister aangeteken word. Elke hoof van 'n departement moet origns verseker dat die bestaan van items aangeteken op

sodanige inventarisregister van tyd tot tyd ten minste een keer in elke boekjaar nagesien is, en enige wysigings wat aan sodanige state aangebring is ingevolge sodanige voorrade verifiëring vir oudit doeleindes behou word.

DEEL 14: KAPITALISERINGSKRITERIA – ONTASBARE ITEMS

Geen ontasbare item moet erken word as 'n bate nie, die hoof finansiële beamppte, in streng nakoming van die kriteria soos uiteengesit in IAS 38 (handelend met navorsing en ontwikkelingsuitgawes) kan by die raad aanbeveel dat spesifieke ontwikkelingskoste as bates erken word.

DEEL 15: KAPITALISERINGSKRITERIA – HERSTEL, ONDERHOUD EN ANDER BESTEDINGS

Slegs besteding aangegaan in die verbetering van 'n bate (in die vorm van verbeterde of verhoogde diens of voordele wat voortvloei uit die gebruik van die bate) of in die wesentliche verlenging van die nuttige bedryfslewe van 'n bate, moet gekapitaliseer word.

Besteding aangegaan in die onderhoud of herstel van 'n bate moet as bedryfsbesteding beskou word ten einde te verseker dat die nuttige bedryfslewe van die betrokke bate bereik is, en moet nie gekapitaliseer word nie, ongeag die bedrag van die betrokke besteding.

Bestedings wat redelikerwys ondergeskik is aan die inwerkingstelling van 'n bate kan gekapitaliseer word as deel van sodanige bate. Sodanige besteding kan invoerbelasting, versendingsdekkingskoste, vooruit-dekkingskoste, installering, versamel en verbindingskoste insluit maar hoef nie daartoe beperk te wees nie.

DEEL 16: ONDERHOUDSPLANNE

Elke hoof van 'n departement moet verseker dat 'n onderhoudsplan ten opsigte van elke nuwe infrastruktuur bate, met 'n waarde van R100 000 (een honderd

duisend rand) of meer, onverwyld opgestel en aan die raad voorgelê word vir oorweging.

Die onderhoudsplan moet aan die raad vir oorweging voorgelê word voor die verkryging of oprigting van die betrokke infrastruktuur bate.

Die hoof van 'n department wat die betrokke infrastruktuur bate beheer of gebruik, moet jaarliks aan die raad rapporteer, nie later nie as Junie van die mate waartoe die tersaaklike onderhoudsplan opgestel is, en van die waarskynlike uitwerking wat enige nie-voldoening op die nuttige bedryfslewe van die betrokke bate kan hê.

DEEL 17: UITGESTELDE ONDERHOUD

Indien daar wesenlike afwyking is tussen die werklike onderhoudsbesteding aangegaan en die besteding redelikergewys beoog in die goedgekeurde onderhoudsplan vir enige infrastruktuur bate, moet die hoof finansiële beampte die omvang asook die moontlike implikasies van sodanige uitgestelde onderhoud in 'n gepaste nota aan die finale state openbaar maak. Sodanige aantekening moet ook enige planne aandui wat die raad goedgekeur het ten einde sodanige uitstel van die betrokke onderhoudsvereistes reg te stel.

Indien sodanige planne nie geformuleer is of waarskynlik geïmplementeer gaan word nie, moet die hoof finansiële beampte die nuttige bedryfslewe van die betrokke bate, indien nodig in oorlegpleging met die hoof van die department wat sodanige bate beheer of gebruik, bepaal en die jaarlikse waardeverminderingsbesteding dienooreenkomstig herbereken.

DEEL 18: ALGEMENE ONDERHOUD VAN BATES

Elke hoof van 'n department moet regstreeks verantwoordelik wees om te verseker dat alle bates (anders as infrastruktuur bates wat in Dele 16 en 17

bespreek is) spoedig onderhou word en op 'n wyse wat sal verseker dat sodanige bates hulle nuttige bedryfslewe bereik.

DEEL 19: WAARDEVERMINDERING VAN BATES

Alle bates, met die uitsondering van grond en erfenis bates, moet geregistreer word – of geasmortiseer in die geval van ontasbare bates.

Waardevermindering kan omskryf word as die geldelike hoeveelheidsbepaling van die mate waartoe die vaste bate gebruik of verbruik is in die voorsiening van ekonomiese voordele of die lewering van dienste.

Waardevermindering moet gewoonlik die vorm neem van 'n besteding beide bereken en gedebiteer op 'n maandelikse grondslag teen die toepaslike lyn-item in die department of pos waarin die bate gebruik word.

Waardevermindering moet aanvanklik bereken word vanaf die dag wat volg op die dag waarop die bate bekom of, in die geval van konstruksiewerke en toerusting en masjinerie, die dag wat volg op die dag waarop die bate in diens geneem is, tot die einde van die betrokke kalendermaand. Daarna moet waardeverminderingsbesteding maandeliks bereken word.

Elke hoof van 'n department, in oorlegpleging met die hoof finansiële beampte, moet verseker dat redelike begrotingsvoorsiening jaarliks gemaak is vir die waardevermindering van alle toepaslike bates beheer en gebruik deur die betrokke department of wat na verwagting so beheer of gebruik sal word gedurende die daaropvolgende boekjaar.

Die procedures wat in rekeningkunde en begroting gevolg word in die delging van skuld van ontasbare bates moet identies wees as daardie met betrekking tot die waardevermindering van ander bates.

DEEL 20: WAARDEVERMINDERINGSKOERS

Die hoof finansiële beampte moet 'n nuttige bedryfslewe toewys aan elke bate onderworpe aan waardevermindering aangeteken in die bateregister. In die bepaling van sodanige nuttige lewe moet die hoof finansiële beampte ag gee aan die nuttige bedryfslewe uiteengesit in Bylaag A tot hierdie beleid.

DEEL 21: WAARDEVERMINDERINGSMETODE

In die geval van 'n bate nie gelys in Bylaag A nie, moet die hoof finansiële beampte 'n nuttige bedryfslewe bepaal, indien nodig, in oorlegpleging met die hoof van die departement wat die betrokke bate beheer en gebruik, en moet in die bepaling van sodanige nuttige lewe gelei word deur die waarskynlike patron waarin die ekonomiese voordele of diens potensiaal van die bate verbruik sal word.

DEEL 22: WYSIGING VAN BATE LEWENSDUUR EN VERMINDERING IN DIE WAARDE VAN BATES

Slegs die hoof finansiële beampte kan die nuttige bedryfslewe toegeken aan 'n bate wysig. Wanneer enige wesenlike wysiging in die verwagte bedryfslewe van 'n bate is, moet die hoof finansiële beampte die raad van sodanige wysiging verwittig.

Die hoof finansiële beampte moet die nuttige bedryfslewe toegeken aan enige bate wysig as dit bekend raak dat sodanige bate wesenlik benadeel of onbehoorlik onderhou is tot so 'n mate dat die nuttige bedryfslewe daarvan nie behoue sal bly nie, of as enige ander voorval plaasgevind het wat die patron waarin die bate se potensiele voordele of dienspotensiaal beëindig is.

Indien die waarde van 'n bate tot so 'n mate afgeneem het dat dit geen of onbeduidende verdure nuttige bedryfslewe of waarde het nie, sal sodanige bate ten volle gedepresieer wees in die boekjaar waarin sodanige waardevermindering geskied het.

Soortgelyk as 'n bate verlore gaan, gesteel word, of onherstelbaar beskadig geraak het, moet die bate ten volle gedepresieer word in die boekjaar waarin die voorval plaasgevind het, en indien die bate fisies opgehou het om te bestaan, moet die bate van die bateregister verwyder word.

In alle voorafgaande gevalle moet die bykomende waardeverminderingsbesteding teen die department of pos wat die betrokke bate beheer of gebruik, gedebiteer word.

Indien enige voorafgaande voorvalle voorkom in die geval van 'n bate wat nie onderworpe is aan normale waardering nie, en sodanige bate gekapitaliseer is teen 'n waarde anders as 'n blote normal waarde, moet sodanige bate gedeeltelik of ten volle gedepresieer word, soos die geval mag wees, asof dit 'n gewone waardeverminderingbate is en die department of pos wat die betrokke bate beheer of gebruik moet die volle besteding aan waardevermindering dra.

DEEL 23: ALTERNATIEWE METODES VAN WAARDEVERMINDERING IN SPESIFIEKE GEVALLE

Die hoof finansiële beampte kan die som totaal metode van waardevermindering gebruik in die geval van bates wat fisies verspil is in die voorsiening van ekonomiese voordele of dienslewering.

Die hoof finansiële beampte moet hierdie metode van waardevermindering slegs gebruik indien die hoof van die department wat die betrokke bate beheer of gebruik 'n skriftelike onderneming aan die munisipale bestuurder verstrek om die volgende te voorsien:

- beramings van statistiese inligting vereis deur die hoof finansiële beampte om beramings op te stel van waardeverminderingbesteding vir elke finansiële jaar; en

- werklike statistiese inligting, vir elke boekjaar.

Die hoof van die betrokke departement moet origens onderneem om sodanige statistiese inligting te voorsien op die spesifieke tye bepaal deur die hoof finansiële beampte.

Waar die hoof finansiële beampte besluit om van die som totaal metode van waardevermindering gebruik te maak, en die vereistes in die vorige paragraaf nagekom is, moet die hoof finansiële beampte die raad verwittig van die betrokke metode.

DEEL 24: SKEP VAN NIE-VERDEELBARE RESERWES (NVR) VIR TOEKOMSTIGE WAARDEVERMINDERING

Nota: Deel 24 is opgestel met die veronderstelling dat hierdie reserwes toelaatbaar is.

Die hoof finansiële beampte moet verseker dat ten opsigte van alle bates gefinansier uit die bate finansieringsreserwe, of uit skenkings of subsidies of bydraes ontvang van ander sfere van die regering of van die publiek in die algemeen, sowel as ten opsigte van bates geskenk aan die munisipaliteit, word 'n nie-verdeelbare reserwe vir toekomstige waardevermindering geskep gelyk in waarde aan die gekapitaliseerde waarde van elke betrokke bate.

Die hoof finansiële beampte moet daarna verseker dat, in die geval van bates onderworpe aan waardevermindering 'n bedrag gelyk aan die maandelikse besteding aan waardevermindering van die betrokke bate elke maand van sodanige nie-verdeelbare reserwe na die aanwendingsrekening oorgeplaas word. Waar daar 'n verskil is tussen die begrote maandelikse waardeverminderingsbesteding en die werklike totale waardevermindering-besteding vir elke boekjaar, moet die hoof finansiële beampte die gemiddelde oorplasing van die nie-verdeelbare reserwe vir die betrokke jaar aanpas.

DEEL 25: DRA WAARDES VAN BATES

Alle bates moet in 'n bateregister opgeteken word, en passend aangeteken word in die jaarlikse finansiële state, teen oorspronklike koste of billike waarde min enige opgehoopte waardevermindering.

Die enigste uitsondering tot hierdie reël moet herwaardeerde bates wees (verwys Deel 26) en erfenis bates ten opsigte waarvan geen waarde in die bateregister aangeteken is nie (verwys Deel 8).

DEEL 26: HERWAARDASIE VAN BATES

Alle grond en geboue aangeteken in die bateregister moet herwaardeer word met die aanvaarding van elke nuwe waardasierol (of, as die grond en geboue binne die grense van 'n ander munisipaliteit val, met die aanvaarding van sodanige munisipaliteit se nuwe waardasierol).

Die hoof finansiële beampte moet die lopende waarde van die betrokke grond en geboue aanpas om die waarde van die bate soos aangeteken in die waardasierol aan te toon, mits die hoof finansiële beampte tevrede is dat sodanige waarde die billike waarde van die betrokke bate aantoon.

Die hoof finansiële beampte moet ook, waar van toepassing, 'n herwaarderingsreserwe vir elke sodanige bate skep, gelyk aan die verskil tussen die waarde soos aangeteken in die waardasierol en die lopende waarde van die bate voor die betrokke aanpassing.

Die betrokke bate moet, in die geval van geboue, daarna herwaardeer word op die grondslag van die herwaardeerde waarde daarvan, oor die oorblywende billike bedryfslewe daarvan, en sodanige verhoogde herwaardasiebesteding moet voor begroot en gedebiteer word teen die toepaslike lyn-item in die departement of pos in beheer of gebruik van die betrokke vaste bate.

Die hoof finansiële beampte moet verseker dat 'n bedrag gelyk aan die verskil tussen die nuwe (verhoogde) maandelikse herwaarderingsbesteding en die waarderingsbesteding bepaal ten opsigte van sodanige bate voor die betrokke herwaardering elke maand oorgedra word na die herwaarderingsreserwe. 'n Aanpassing van die gemiddelde oordrag moet aan die einde van elke boekjaar, indien nodig, gedoen word (verwys Deel 25).

Indien die bedrag aangeteken in die waardasierol minder is as die lopende waarde van die bate aangeteken in die bateregister, moet die hoof finansiële beampte die lopende waarde van sodanige bate aanpas deur die verhoging van die opgehoopte waardevermindering van die betrokke bate met 'n bedrag voldoende om die lopende waarde aan te pas tot die waarde soos aangeteken in die waardasierol. Sodanige bykomende herwaarderingsbesteding moet 'n heffing vorm, in die eerste instansie, teen die balans van enige herwaarderingsreserwe vroeër geskep vir sodanige bate, en tot die mate dat sodanige balans onvoldoende is om die betrokke heffing te dra, 'n onmiddellike bykomende heffing teen die departement of pos wat die betrokke bate beheer of gebruik.

Herwaardeerde grond en geboue moet in die bateregister gedra en in die jaarlikse finansiële state aangeteken word teen hulle herwaardeerde bedrag, min opgehoopte waardevermindering (in die geval van geboue).

DEEL 27: VERIFIËRING VAN BATES

Elke hoof van 'n departement moet ten minste een keer gedurende elke boekjaar 'n omvattende verifiëring van alle bates beheer en gebruik deur die betrokke departemente, onderneem.

Elke hoof van 'n departement moet onverwyld en volledig aan die hoof finansiële beampte skriftelik rapporteer, in die formaat bepaal deur die hoof finansiële beampte, al die uitslae van sodanige vaste bate verifiëring so na as moontlik aan die einde van die boekjaar onderneem en voltooi sal wees en

dat die voortspruitende verslag nie later as 30 Junie van die betrokke jaar aan die hoof finansiële beampte voorgelê sal word.

DEEL 28: VERVREEMDING VAN BATES

Nota: Die verwysing na die bate finansieringsreserwe is gebaseer op die veronderstelling dat die reserwe toelaatbaar is.

In nakoming van die beginsels en bepalinge van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 (Nr. 56 van 2003), moet die oordrag van eienaarskap van enige bate billik, regverdig, deursigtig, mededingend en konsekwent wees met die munisipaliteit se voorsieningskanaal bestuursbeleid.

Elke hoof van 'n departement moet skriftelik aan die hoof finansiële beampte verslag doen op 31 Oktober en 30 April van elke boekjaar ten opsigte van alle bates onder beheer van en gebruik deur die betrokke departement wat sodanige hoof van die departement graag wil vervreem deur openbare veiling of openbare tender. Die hoof finansiële beampte moet daarna die versoeke ontvang, konsolideer en sodanige gekonsolideerde inligting onverwyld aan die raad of die munisipale bestuurder, soos die geval mag wees, voorlê met aanbeveling van die proses van vervreemding wat aanvaar moet word.

Gesag is aan die munisipale bestuurder gedelegeer om die vervreemding van enige bate met 'n lopende waarde laer as R5 000 (vyf duisend rand) goed te keur.

Die raad moet verseker dat die vervreemding van enige bate met 'n lopende waarde gelyk aan of meer is as R5 000 (vyf duisend rand) geskied in nakoming van Artikel 14 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 (Nr. 56 van 2003) (verwys Deel 33).

Sodra die bate vervreem is moet die hoof finansiële beampte die tersaaklike rekords van die bateregister skrap.

Indien die opbrengs van die vervreemding minder is as die aangetekende lopende waarde in die bateregister, moet sodanige verskil erken word as 'n verlies in die inkomstestaat van die betrokke departement. Indien die inkomste van die vervreemding, aan die ander kant, hoër is as die aankoop waarde van die betrokke bate, moet die verskil erken word as 'n voordeel in die inkomstestaat van daardie betrokke departement.

Alle voordele bekom in die vervreemding van bates sal jaarliks toegewys word na die batefinansieringsreserwe (behalwe in die onderstaande gevalle), en alle verliese op die vervreemding van vaste bates moet as uitgawes bly in die inkomstestaat van die betrokke departement. Indien egter beide winste en verliese in een boekjaar voorkom ten opsigte van die vervreemding van die bates van enige departement of pos, moet slegs die netto voordeel (indien enige) op die vervreemding van sodanige bates erken word.

Oorplasing van vaste bates na ander munisipaliteite, munisipale entiteite (of dit onder die uitsluitlike of gedeeltelike beheer van 'n munisipaliteit is of nie) of ander staatsorgane, moet dit geskied in ooreenstemming met die bogemelde prosedures, behalwe dat die proses van vervreemding 'n private ooreenkoms moet wees.

DEEL 29: ANDER AFSKRYF VAN BATES

'n Bate, selfs as die bate ten volle gedepresieer is, kan slegs op aanbeveling van die hoof van die departement wat die betrokke bate beheer of gebruik, afgeskryf word en met die goedkeuring van die raad.

Elke hoof van 'n departement moet aan die hoof finansiële beampte voor 31 Oktober en 30 April van elke boekjaar rapporteer oor enige bate wat sodanige hoof van 'n departement afgeskryf wil hê, met volle motivering vir so 'n aanbeveling. Die hoof finansiële beampte moet alle sodanige verslae konsolideer en 'n verslag aan die raad voorlê met 'n aanbeveling van die bates wat afgeskryf moet word.

Die enigste rede om bates af te skryf, anders as die vervreemding van sodanige vaste eiendom, moet as gevolg van verlies, diefstal, vernietiging of wesenlike verswakking van die betrokke bate wees.

In elke geval waar 'n bate wat nie ten volle in waarde afgeneem het nie, afgeskryf word, moet die hoof finansiële beampte onmiddellik die betrokke departement of pos debiteer met die volle dra waarde van die betrokke bate as bykomende waardeverminderingsbesteding (verwys ook Deel 22).

DEEL 30: NORME VIR VERVANGING

Die munisipale bestuurder moet, in ooreenpleging met die hoof finansiële beampte en ander hoofde van departemente, norme en standaarde vir die vervanging van al die werkende bates formuleer. Sodanige norme en standaarde moet in 'n formele beleid ingesluit word, wat aan die raad voorgelê moet word vir goedkeuring. Hierdie beleid moet die vervanging van motorvoertuie, meubels en toebehore, rekenaar toerusting, en enige ander toepaslike bedryfsitems dek. Sodanige beleid moet ook voorsiening maak vir die vervanging van vaste bates wat nodig is vir dienslewering maar wat onekonomies geraak het om te onderhou.

DEEL 31: VERSEKERING VAN BATES

Die munisipale bestuurder moet verseker dat alle roerende bates ten minste teen brand en diefstal verseker is en dat alle munisipale geboue ten minste teen brand en gepaardgaande gevare verseker is.

Indien die munisipaliteit 'n eie versekeringsreserwe bedryf (met die veronderstelling dat sodanige reserwe geoorloof is) moet die hoof finansiële beampte die premies betaalbaar deur die departemente bepaal, na ontvangs van 'n lys van die betrokke hoofde van departemente ten opsigte van die bates en versekerbare waardes van alle toepaslike bates.

Die munisipale bestuurder, na oorlegpleging met die hoof finansiële beampte, moet die grondslag van die versekering met betrekking tot elke tipe van bate by die raad aanbeveel: òf die lopende waarde òf die vervangingswaarde van die betrokke bates. Sodanige aanbeveling moet behoorlik kennis neem van die inkomste bronne van die munisipaliteit.

Die hoof finansiële beampte moet jaarliks 'n verslag aan die raad voorlê oor enige herversekeringsdekking wat nodig geag word om eie-versekering vir die munisipaliteit daar te stel.

DEEL 32: BIOLOGIESE BATES

Rekenskap vir biologiese bates moet gelewer word ooreenkomstig die vereistes van IAS 41.

Die hoof finansiële beampte, in oorlegpleging met die hoofde van die betrokke departemente moet verseker dat alle biologiese bates, soos lewende hawe en gesaaides, teen 30 Junie van elke jaar gewaardeer word teen 'n billike waarde min beraamde verkoopskoste. Sodanige waardering moet onderneem word deur 'n waardeerder wat bekend is met biologiese bates. Enige verliese op sodanige waardering moet teen die betrokke departement gedebiteer word as 'n bedryfsbesteding, en enige verhoging in die waardering moet teen die betrokke departement as 'n bedryfsinkomste gekrediteer word.

Indien enige biologiese bate verloor, gesteel of vernietig is, moet die saak, indien wesenlik, skriftelik aan die hoof van die betrokke departement gerapporteer word presies asof die bate 'n gewone bate is.

Rekords van die besonderhede van biologiese bates moet gehou word in 'n aparte afdeling van die bateregister of in 'n aparte rekeningkundige rekord geheel en al, en sodanige besonderhede moet die inligting weergee wat die hoof finansiële beampte, in oorlegpleging met die hoof van die betrokke departement en die interne ouditeur noodsaaklik ag vir rekeningkundige en beheer doeleindes.

Die hoof finansiële beampte moet die munisipaliteit se biologiese bates jaarliks verseker, in oorlegpleging met die hoof(de) van die betrokke departement, mits die raad oordeel dat sodanige versekering wenslik en bekostigbaar is.

DEEL 33: BYLAE – PARAFRASE VAN ARTIKEL 14 VAN DIE WET OP PLAASLIKE REGERING: MUNISIPALE FINANSIËLE BESTUUR, 2003 (NR. 56 VAN 2003)

‘n Munisipaliteit mag nie enige kapitale bate benodig vir ‘n minimum vlak van basiese munisipale dienste vervreem nie.

‘n Munisipaliteit kan enige ander kapitale bate vervreem, mits:

- die raad, in ‘n ope vergadering vir die publiek, eers vasgestel het dat die bate nie benodig is om ‘n minimum vlak van basiese munisipale dienste te verrig nie; en
- die raad die billike markwaarde van die bate en die ekonomiese en gemeenskapswaarde wat bereik sal word in ruil vir die bate oorweeg het.